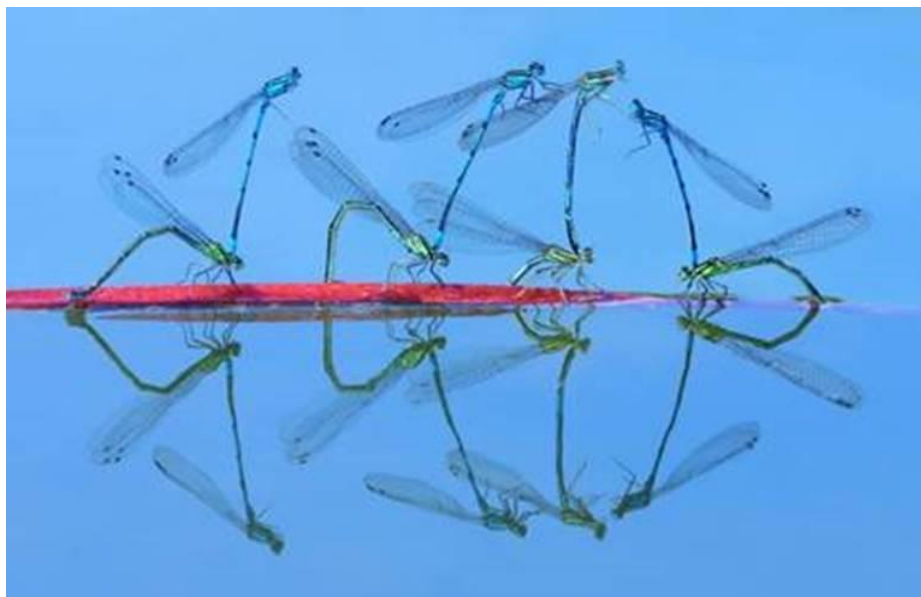

Välkommen till Naturvårdsverkets konferens

Biologisk mångfald, klimatförändringar och sambandsställning

Datum: 21 oktober 2020

Tid: kl 9.00 -16.30

Konferensen sker online

Konferensen belyser resultat från IPBES, plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samt från IPCC, FN:s klimatpanel.

Både IPBES och IPCC visar på behovet av åtgärder för att begränsa klimatförändringen och bromsa förlusten av biologisk mångfald. Problemen är globala, men många åtgärder som behöver genomföras för att dämpa risker för samhälle och ekosystem är nationella och lokala. Detta kräver att den kunskap som genererats i de globala rapporterna får genomslag nationellt.

Fokus för dagen är länken mellan biologisk mångfald och klimatförändringarna, samt vilka samhälleliga förändringar som kan vara möjliga för en hållbar framtid.

Mötet vänder sig till alla som arbetar med frågor kring biologisk mångfald, klimat och samhällsomställning inom forskning och förvaltning på olika nivåer samt intresseorganisationer och näringsliv

Länk till förmiddagspasset, start 9.00 <https://youtu.be/1jl-5z1RObg>

Länk till eftermiddagspasset, start 13:00 https://youtu.be/iwAd3U4_XmM

Länkar att ta del av och sprida före och efter konferensen

- Naturvårdsverket och SMHI:s nya rapport om [Klimatförändringarna och biologisk mångfald](#).
- Tre kortfilmer av Naturvårdsverket om IPBES slutsatser angående [förlusten av biologisk mångfald](#), [orsakerna bakom detta](#) och [möjliga lösningar](#).
- Björn-Ola Linnérs bok [Sustainability Transformations: Agents and Drivers across Societies](#)

Frågor om konferensen besvaras av:

Cecilia Lindblad, Naturvårdsverket,

tfn: 010-698 12 95, e-post: Cecilia.Lindblad@naturvardsverket.se

Felicia Fahlin, Naturvårdsverket,

tfn: 072-973 44 85, e-post: Felicia.Fahlin@naturvardsverket.se

Program

09.00 – 09.05: Inledning

Moderator, Tomas Chicote, Naturvårdsverket

09.05 – 09.15: Välkommen!

Joakim Malmström, Överintendent Naturhistoriska riksmuseet & Anna Otmalm, avdelningschef, Naturvårdsverket

09.15 – 09.25: Kort om IPBES

Cecilia Lindblad, Sveriges nationella kontaktpunkt för IPBES, Naturvårdsverket

09.25 – 09.35: Senaste nytt från IPBES expertpanel (MEP).

Marie Stenseke, Göteborgs Universitet & IPBES.

MEP följer de tre pågående rapportarbetena, om Naturens värden och värderingar av natur; Hållbar användning av vilda arter; och Invasiva främmande arter. Förarbeten för tre kommande rapporter har initierats: Sambanden mellan biodiversitet, vatten, mat och hälsa (och klimat); Förutsättningar för genomgripande samhällsförändringar; samt Näringsliv och biologisk mångfald. Det har också genomförts en workshop om biologisk mångfald och pandemier, och workshoprapport publiceras under hösten. En workshop om länkarna mellan biologisk mångfald och klimat kommer också att genomföras, i samverkan med IPCC. MEP-arbetet i IPBES har förstås på ett sätt ändrats drastiskt, genom då alla fysiska möten nu sker online. Allt planerat har dock i stort sett genomförts, om än med viss fördröjning.

09.35 – 09.45 IPCC och IPBES globala kunskapsuppdrag kring klimatförändringar och biologisk mångfald ger en utgångspunkt för regionala och lokala betraktelser.

Markku Rummukainen, Sveriges nationella kontaktpunkt för IPCC, SMHI.

Frågeställningarna, utmaningarna och förutsättningarna kring klimatförändringen och biologisk mångfald varierar mellan världens länder, aktörer och arenor. Gemensamt är att arbetet behöver vila på vetenskaplig grund. IPCC och IPBES globala kunskapsutvärderingar sammanfattar det övergripande kunskapsläget och är viktiga beslutsunderlag i internationella förhandlingar, nationellt arbete och andra sammanhang. IPCC och IPBES har inte i uppdrag att genomlysna alla regionala och än mindre lokala frågeställningar. Regionala och lokalt fokuserade ansatser kan dock bygga vidare på de globala kunskapsunderlagen och dessa kan därmed ge mervärde för beslut och genomförande av åtgärder.

09.35 – 09.45: PAUS

09.45 – 10.15: Klimatförändringar och biologisk mångfald – Slutsatser från IPCC och IPBES i ett svenskt perspektiv

Lena Bergström, SLU, Pernilla Borgström och Henrik Smith, Centrum för miljö- och klimatforskning (CEC), Lunds universitet

Klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald är starkt sammankopplade, men hanteras ofta åtskilt i samhällsdiskussionen och förvaltningen. I den här presentationen gör vi en gemensam sammanfattning av de globala slutsatserna från IPCC och IPBES och sätter dessa i ett svenskt perspektiv. Vi presenterar exempel på hur klimatförändringar samspelar med biologisk mångfald genom direkta eller indirekta effekter, och gör utvalda djupdykningar kring hur dessa samspel kan uttrycka sig i akvatiska och terrestra miljöer i Sverige.

10.15 – 10.25 Kommentarer och frågor med Mentimeter

10. 25 – 10.35 GISSA DJURET!

Per Andersson, Forskningsavdelningen, Naturhistoriska riksmuseet

10.35 – 11.00 PAUS

11.00 – 11.20 Biologisk mångfald och klimatförändringar – dilemman och möjligheter

Lena Bergström, SLU, Pernilla Borgström och Henrik Smith, Centrum för miljö- och klimatforskning (CEC), Lunds universitet

Klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald utgör parallella kriser av existentiell karaktär. För att hantera dessa krävs omfattande och genomgripande åtgärder, helst i närtid. Det finns dock uppenbara risker att ett fokus på att lösa klimatfrågan sker på bekostnad av biologisk mångfald och ekosystemens hållbarhet, medan lösningar på förlusten av biologisk mångfald riskerar att ignorera de gröna näringarnas roll i klimatomställningen. Sökandet efter synergier, till exempel i form av naturbaserade lösningar, skulle kunna lösa detta dilemma. Detta förutsätter dock ett integrerat, landskapsperspektiv på mark- och vattenanvändning. Vi redogör för och diskuterar möjligheter och hinder att samtidigt hantera klimat och biologisk mångfald.

11.20 – 11.30 Kommentarer och frågor med Mentimeter

11.30 - 11.55 Samhällsomställning, biologisk mångfald och klimatförändringar: Hur hittar vi användbara hävstångspunkter?

Kevin Noone, Stockholms Universitet

Utmaningar som att handskas med klimatförändringar, förhindra att planetens biologiska skatt försvinner och att säkra alla människors tillgång till nyttig, hållbar mat till ett överkomligt pris är alla kopplade till varandra. Varje utmaning utgör ett komplext problem, och alla kommer att kräva stora samhällsomställningar för att kunna lösas. Välkommen till vår nya tidsepok: Antropocen.

I denna presentation så kommer vi att diskutera behovet av nya verktyg för strategisk planering i Antropocen. Vi kommer att titta på nya sätt att bedriva riskanalys för ”wicked problems”, och se om vi kan identifiera hävstångspunkter som hjälper oss att lösa dessa utmaningarna.

11.55 - 12.00 Kommentarer och frågor med Mentimeter

12.00 - 12.55 PAUS

12.55 Välkomna tillbaka

Moderator, Tomas Chicote, Naturvårdsverket

13.00 - 13.25 Vad innebär transformationer mot hållbar utveckling? Föreställningar om samhällsomställningar i olika delar av världen.

Björn Ola Linnér, Tema Miljöförändring, Linköping Universitet

Transformation har blivit ett nyckelbegrepp för att vägleda arbetet mot klimatmål och hållbar utveckling. Till exempel ser FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald och ekosystemtjänster transformativa samhällsförändringar de kommande årtiondena som avgörande för såväl de areella näringarna och som naturskyddet, inte minst i ljuset av klimatförändringarna. Begreppet understryker behovet av genomgripande och trendbrytande strukturella systemförändringar av hur samhällen är organiserade och hur vi lever våra liv. Samhällstransformationer inbegriper inte bara tekniska och sociala innovationer utan även ekonomiska, politiska, kulturella och miljömässiga skiften. Men frågan är i vilken utsträckning och med vilka medel vi kan styra samhällstransformationer? Genom exempel från olika delar i världen ger föredraget en exposé över vad som förenar och skiljer olika uppfattningar om samhällstransformationer.

13.25 – 13.35 Kommentarer och frågor med Mentimeter

13.35 – 14.00 Synliggörs biologisk mångfald tillräckligt i beslutsfattande – erfarenheter från lokal nivå?

Helena Björn, miljöstrategisk samordnare, Lomma kommun

Kommunernas arbete involverar alla de processer som har störst påverkan på biologisk mångfald som till exempel fysisk planering, exploatering, dispensgivning och tillståndsärenden. Är de system vi har byggt upp tillräckliga för att hantera målkonflikter och minska negativ påverkan på biologisk mångfald i den omfattning som behövs?

14.00 – 14.10 Kommentarer och frågor med Mentimeter

14.10 – 14.40 PAUS

14.40 – 14.55 Transformativ förändring - IPBES rapport på gång

Maria Schultz, WWF

IPBES har just påbörjat en förstudie av den tematiska rapporten om de underliggande orsaker till förlusten av biologisk mångfald kopplat till avgörande faktorer av genomgripande samhällsförändring. Målet är att förstå och identifiera faktorer i det mänskliga samhället på både individuell och kollektiv nivå, inklusive beteendemässiga, sociala, kulturella, ekonomiska, institutionella, och teknologiska dimensioner, som kan åstadkomma förändringar för bevarande, restaurering och hållbar användning av biologisk mångfald. Som ett första steg har experter samlats som sätter avgränsning och omfattning för själva rapporten. Denna förstudie har nu varit ute på remiss, och både forskare och beslutsfattare har inkommit med synpunkter till IPBES sekretariatet.

14.55 - 15.00 Kommentarer och frågor med Mentimeter

15.00 – 15.20 Panelsamtal; Framtidsperspektiv på olika nivåer

Med Helena Björn, Henrik Smith och Björn Ola Linnér samt inspel från deltagare

15.20 – 15.35 Sammanfattande reflektioner

Anders Wijkman, Ordförande Climate-KIC

15.35 - 15. 45 Avslut och några ord på vägen

Cecilia Lindblad, Naturvårdsverket

